

Valgkreds (Jensen-Knudstrup), at saa er den rette Vej at gaa ikke at slaa Alarm udover Landet — det nytter i Regelen intet, det gør i Regelen mere Skade end Gavn —, men at gaa til de Autoriteter, der have Sagen i deres Haand, og lægge, om det behøves, et saadant Pres paa dem, at de virkelig gøre, hvad der bør gøres. Jeg vil derfor, idet jeg, som sagt, slutter mig til den væsentligste Del af det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds, knytte min anbefaling til, at vi kunne faa sat i Gang en virkelig grundig Undersøgelse af samtlige disse Forhold, og anmode den højt-ærede Minister om i saa Henseende at foranstalte det fornødne, forinden det er for sent, forinden der er sket for stor Skade. Thi vi kunne dog ikke være tjente med, at man, naar en Følelse af, hvad vi skyldte Samfundsretfærdigheden, eller en Medynksfølelse dikterer os Anlæggelse af store Midler saavel offentlige som private, lader disse Midler, idet de løbe ud til det Punkt, hvor de skulle gøre Gavn, blive omsatte i større eller mindre Grad til hjerteløst Tyranni og Grusomhed. Det kunne hverken de vedkommende Børn eller vi være tjente med, og det maa vi ikke finde os i.

Dernæst skal jeg gaa over til endnu en Gang at udtale et Par Ord om det Emne, der har været Genstand for Forhandling og fornyede Udtalelser, dels af det ærede Medlem, der fører Ordet for Flertallet, det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen), og dels af Indenrigsministeren, nemlig Arbejdsforholdene. Det ærede Medlem overraskede mig, da han sidst havde Ordet, ved at vise sig lidt mere ømfindtlig, end jeg troede, en Mand kunde være, der har en saa lang politisk Fortid bag sig, som det ærede Medlem har. Det ærede Medlem udtalte nemlig, at han havde følt sig generet af nogle Haandbevægelser og Skuldertrækninger, og han mente, jeg var optraadt for overlegen osv. Den Slags Ting troede jeg, det ærede Medlem var kommen langt ud over. Jeg vil ærlig tilstaa, jeg troede, det var gaaet ham, som det er gaaet mig, at han efterhaanden var bleven lidt haardhudet, saa at han kunde taale baade Haandbevægelser og Skuldertrækninger, uden at det faldt ham for Brystet. Det viste sig imidlertid, at min Tro ikke var rigtig, og det skal jeg ikke sige noget imod. Men med Hensyn til Overlegenheden maa jeg sige, at jeg er mig virkelig ikke bevidst at være optraadt paa

nogen overlegen Maade enten overfor det ærede Medlem eller overfor andre ærede Medlemmer. Jeg vil henstille til det ærede Medlems Overvejelse, om ikke Formodningen om noget saadant hos det ærede Medlem kunde ligge i det samme, som jeg gentagne Gange har fundet hos mig selv, naar jeg har sporet Tilbøjelighed til at betragte en andens Optræden som overlegen, nemlig deri, at naar to Mænd staa overfor hinanden og skulle forhandle om en Sag, og den ene er nogenlunde velbevandret i Sagens Labyrinter, medens den anden er mere overfladisk kendt med den, kommer den sidste let til at betragte den første som noget overlegen, og det er ganske naturligt, at det gaar saaledes.

Det ærede Medlem var, da han sidst havde Ordet, stærkt inde paa det Forsøg, som i Samlingen 1893—94 blev gjort paa at finde Lovforanstaltninger mod Arbejdsstridigheder eller i det hele til Sikring mod de Følger, der kunne fremkomme af Arbejdskonflikter. Det ærede Medlem repeterede, hvad der blev sagt den Gang baade af mig og andre, og jeg skal villig erkende, at det, jeg den Gang sagde, staar jeg ved den Dag i Dag, hvert Ord. Men det ærede Medlem maa saa endelig være saa elskværdig fra sin Side at erindre, at der siden den Tid er gaaet 14 Aar, og disse 14 Aar ere ikke gaaede sporskilt hen over nogen af os og allermindst over det store indviklede Forhold, som betyder Arbejderspørgsmaalet. Ærede Medlemmer ville erindre, at da den daværende Folketingsmand for Aalborg, Ludvig Bramsen, fremsatte sit Forslag her om Arbejdsretter og Enighedskamre, og Sagen blev behandlet og vedtagen her i Tinget, men ikke kom længere, stode vi paa ganske bar Bund i vort Land med Hensyn til denne Sag i Sammenligning med det Standpunkt, hvorfra vi nu se paa Sagen. Vi havde allerede den Gang en Del Fagforeninger, som havde samlet en stor Del af Arbejderne. Men den ene Forening arbejdede paa det ene Grundlag, den anden paa det andet. De vare ganske vist allerede den Gang nogenlunde samlede i, hvad der hed de samvirkende Fagforeninger, men det gjaldt egentlig kun om de københavnske Foreninger. Ude i Landet stode Foreningerne temmeligt selvstændige og nogenlunde spredte. Og Arbejdsgiverne stode da fuldstændig blanke for alt, hvad der hedder Organisation. Der var en lille Rest af det gamle Lavsvæsen, som kunde have nogen Betydning, men den var endda ikke ret